

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/217/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320209544
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1320209544.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti o maloletú: R. Y., D. W. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odbor sociálnych vecí a rodiny, so sídlom: Krátka 1, Senec, dieťa rodičov: matka - O. W. G., D. W. XX.XX.XXXX, H. N.: O.H. XXX/XX, D. W., toho času G. X, L. A. W. a otec - B. Y., D. W. XX.XX.XXXX, N. F. XX, N., zastúpený JUDr. Andrejom Garom, advokátom, so sídlom: Štefánikova 14, Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. novembra 2020, č.k. 39P/254/2020-12, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. novembra 2020, č.k. 39P/254/2020-12, **o d m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou R. Y., D.. XX.XX.XXXX, tak, že otcovi umožnil stretávať sa s maloletou R. v čase od 25.12.2020 od 13,00 hod. do 02.01.2021 do 10,00 hod., s tým, že otec si maloletú prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky maloletej. Matke uložil povinnosť maloletú na styk riadne pripraviť. Vo zvyšku súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že z návrhu otca, obsahu spisového materiálu a po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a naliehavý právny záujem na jeho nariadenie je daný. Za daných okolností je potrebné upraviť pomery medzi rodičmi maloletej Zuzany v zmysle práva otca realizovať kontakt s maloletou počas nadchádzajúcich vianočných sviatkov a prázdnin, keďže z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že medzi rodičmi nedôjde v tomto smere k dohode. Napriek už nariadenému neodkladnému opatreniu, ktoré upravuje bežný styk otca s maloletou, nedošlo k žiadnemu posunu a medzi rodičmi naďalej pretrvávajú výrazné konflikty aj ohľadom realizácie práva otca na kontakt s maloletou. Súd prvej inštancie v rámci svojho odôvodnenia uviedol, že očakával, že po nariadení predmetného neodkladného dôjde k stabilizácii pomerov medzi rodičmi aspoň do takej miery, že budú schopní sa dohodnúť na trávení času s maloletou počas sviatkov a prázdnin, ktoré budú nasledovať. K uvedenému však doposiaľ nedošlo a za predpokladu, že je dohoda medzi rodičmi vylúčená, súd na návrh rodiča, ktorý nemá dieťa vo svojej osobnej starostlivosti, upraví jeho styk s dieťaťom počas prázdnin a vytvorí tak rodičovi priestor k tomu, aby mal možnosť stráviť so svojim dieťaťom čas aj v tomto období, keďže úprava styku rodiča s dieťaťom v rozsahu bežného styku je pre toto obdobie nedostatočná a v rozpore s úpravou, na ktorú má každý takýto rodič právo a nárok. Pokiaľ ide o konkrétny rozsah styku súd prvej inštancie sa stotožnil s návrhom otca, ktorý vzhliadol za súladný so záujmom maloletej a s ustálenou rozhodovacou činnosťou súdov v tomto smere, pričom súd na strane maloletej R. a ani jej otca

nevzhliadol žiadne také okolnosti, pre ktoré by ich vzájomný styk počas vianočných sviatkov a prázdnin nemohol byť upravený a realizovaný v stanovenom rozsahu.

3. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti bežného styku a návrh na zrušenie doposiaľ účinného neodkladného opatrenia súd prvej inštancie zamietol ako nedôvodný. Otec sa domáhal úpravy bežného styku s maloletou v totožnom rozsahu, ako je upravený uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.08.2020, č.k. 11 CoP/230/2020 - 357, ktoré je doposiaľ účinné, a podľa ktorého sa aj styk otca s maloletou realizuje. Naproti tomu neodkladné opatrenie, ktoré týmto uznesením súd nariadil, upravuje výlučne styk otca s maloletou počas nadchádzajúcich vianočných sviatkov a prázdnin, t.j. na konkrétne vopred ohraničené časové obdobie, po ktorého uplynutí toto rozhodnutie stratí účinnosť. Nadôvažok vyššie spomenuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave jednoznačne stanovuje, že bežný styk otca s maloletou sa bude realizovať s výnimkou sviatkov a prázdnin, teda aj v tomto smere je realizácia styku otca s maloletou ošetrená a upravená jednoznačne, bez možnosti akýchkoľvek nejasností a prípadného zmätočného výkladu. Súd prvej inštancie preto nevzhliadol dôvod pre zrušenie doposiaľ účinného neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletou a jeho nahradenie novým neodkladným opatrením, keďže v úprave bežného styku otca s maloletou by týmto postupom nedošlo k žiadnej zmene.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala matka maloletej v zákonnej lehote odvolanie.

5. Otec ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky bolo potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Neodkladné opatrenie ako osobitný procesný inštitút je cielene určené na zabezpečenie rýchlej úpravy pomerov účastníkov konania. Podmienkou jeho uplatnenia je existencia stavu vyžadujúce ho si okamžitý zásah zo strany súdu. Pretože v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva a vychádza sa len z návrhu na jeho nariadenie, pokiaľ ide o nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania a v prípade nariadenia neodkladného opatrenia v priebehu konania, resp. po jeho skončení, z obsahu súdneho spisu, teda z dôkazov vykonaných v meritórnom konaní, dôvodnosť jeho nariadenia musí byť zjavná zo samotného návrhu, príp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených.

11. Účelom neodkladného opatrenia je zabezpečenie bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, pričom neodkladné opatrenie má len dočasný, resp. provizórny charakter. V prípade maloletých detí je prostriedkom ochrany ich zjavne ohrozených práv do doby nadobudnutia právoplatnosti meritórneho rozhodnutia. Stráca svoje opodstatnenie, akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

12. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka

nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p. súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Podľa § 333 C.s.p. neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

15. Konceptia inštitútu neodkladného opatrenia vychádza zo všeobecnej premisy, že jeho právne účinky nie sú zákonom vopred časovo obmedzené; súčasne je však potrebné zdôrazniť, že trvanie neodkladného opatrenia je nezlučiteľné s uplynutím času, na ktorý bolo nariadené, pokiaľ súd v konkrétnom prípade rozhodol podľa § 330 ods. 1 C.s.p. V danej súvislosti je evidentný rozdiel medzi zrušením a zánikom neodkladného opatrenia. V prípade zrušenia neodkladného opatrenia ide o typický spôsob derogácie jeho účinkov, ku ktorému dochádza na základe rozhodnutia súdu v zmysle § 334, § 335 a § 338 C.s.p. K samotnému zániku neodkladného opatrenia môže dôjsť iba v prípade uplynutia času, na ktorý bolo nariadené; to je z povahy veci podmienené predchádzajúcim rozhodnutím súdu o tom, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas, resp. účelom neodkladného opatrenia bude dočasná úprava pomerov v presne vymedzenom časovom období tak, ako bolo dané aj v posudzovanej veci. Pre každé časovo obmedzené neodkladné opatrenie platí, že uplynutím stanoveného času bez ďalšieho zaniká ex lege, pokiaľ už skôr nedošlo k jeho zrušeniu. O zániku neodkladného opatrenia sa nevydáva osobitné rozhodnutie; zánik jeho účinkov sa viaže na objektívnu právnu skutočnosť, ktorou je uplynutie času.

16. V posudzovanej veci súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou R. a to konkrétne v čase od 25.12.2020 od 13,00 hod. do 02.01.2021 do 10,00 hod. Možno preto jednoznačne konštatovať, že uplynutím času, v rámci ktorého bola neodkladným opatrením nariadená dočasná úprava styku otca s maloletou, neodkladné opatrenie nariadené súdom prvej inštancie zaniklo (§ 333 C.s.p.).

17. Podľa čl. 16 ods. 1 základných princípov C.s.p. súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

18. Podľa čl. 4 ods. 1, ods. 2 základných princípov C.s.p., ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

19. Civilný sporový poriadok ani Civilný mimosporový poriadok neupravuje spôsob rozhodovania o odvolaní proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré zaniklo uplynutím času, na ktoré bolo nariadené; o podanom odvolaní je však potrebné rozhodnúť. Procesný kódex dáva v citovaných základných zásadách súdu možnosť v prípade, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia zákona (C.s.p.), ani podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec, čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci, aby ju rozhodol podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon.

20. Pretože na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktoré zaniklo uplynutím času, nemožno priamo aplikovať ustanovenie § 386 C.s.p. o odmietnutí odvolania podaného oneskorene, podaného neoprávnenou osobou, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo ktoré nemá náležitosti podľa § 363; odvolací súd v záujme rozumného usporiadania procesných vzťahov vychádzal z možnosti spravodlivo a racionálne dotvoriť normu na tento konkrétny prípad. Pri jej hľadaní vychádzal z minulosti platnej procesnoprávnej úpravy (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok), podľa ktorej odvolací súd odmietol odvolanie, ak

rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak (§ 218 ods. 1 písm. e) O.s.p.), ako aj z predchádzajúcej ustálenej rozhodovacej činnosti súdov, ktoré pri riešení otázky spôsobu rozhodovania v prípadoch, kedy napadnuté uznesenie zaniklo inak (typicky prípad predbežných opatrení, ak účinky jeho výroku boli obmedzené lehotou stanovenou priamo vo výroku napadnutého rozhodnutia) upravovali postup odvolacieho súdu tak, že takéto odvolanie bolo potrebné odmietnuť.

21. Na uvedenom základe, keďže v priebehu odvolacieho konania nastala neodstrániteľná prekážka spočívajúca v zániku odvolaním napadnutého neodkladného opatrenia (§ 333 C.s.p.), ktorá bráni pokračovaniu v odvolacom konaní, odvolací súd odvolanie matky bez jeho prejednanja odmietol.

22. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).